

JU OŠ "Mirsad Prnjavorac" Vogošća

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM
ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE IX razreda

Blagaj-Konjic-Neum-Mostar

1. ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI

OPĆI CILJEVI

ODGOJNI CILJEVI

Sticanje vrlina i pozitivnih navika, razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, koji prvenstveno utiče na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju. Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

OBRAZOVNI CILJEVI

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja ekskurzije, koji zahtijevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Sticanje znanja i vještina iz višenastavnih oblasti kao što su historija, geografija, književnost, muzika, likovna kultura kao i drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća realizacijom ekskurzije, kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima.

POSEBNI, ODNOSNO SPECIFIČNI CILJEVI

Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:

- neposredno upoznavanje sa pojavama i odnosima u prirodi i društvenoj sredini
- upoznavanje sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima
- sticanje znanja o kulturnom naslijeđu ovih država, obrazovnim i privrednim dostignućima
- posjeta spomenicima svjetske kulturne baštine
- rekreativno-zdravstveni i socio-psihološki razvoj učenika.

ZADACI EKSKURZIJE

Predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja izvedbenih planova i programa realizacije ekskurzije.

OPĆI ZADACI

- materijalni (sticanje znanja, vještina i navika)
- odgojni (svestrani odgoj)
- formalni (fizički i psihički razvoj)

SPECIFIČNI, ODNOSNO POJEDINAČNI ZADACI

- proučavanje objekata i fenomena u prirodi
- razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika
- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva
- razvijanje pozitivnog odnosa prema:
  - nacionalnim vrijednostima
  - kulturnim i estetskim vrijednostima
  - sportskim potrebama i navikama
  - pozitivnim socijalnim odnosima
  - shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života
  - kulturno-historijskom naslijeđu zemalja koje posjećujemo
  - podsticanje ispoljavanja pozitivnih emocionalnih doživljaja
  - osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnim ljudskih potreba izvan porodice
  - upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke, koje se izučavaju u školi

2. SADRŽAJI, METODE I SREDSTVA KOJIMA SE POSTAVLJENI CILJEVI OSTVARUJU

- posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno- umjetničkim znamenitostima
- roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koji podrazumijevaju sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

3. NOSIOCI PREDVIĐENIH SADRŽAJA I AKTIVNOSTI

Nosioci realizacije svih aktivnosti su direktorica škole Amela Jašarević, vođa puta-razrednik IX 2 Edina Kahvedžić, razrednici ostalih odjeljenja IX razreda – Halilović Nedžad, Taindžić Midhat i Kamenjašević Ismeta do povratka Dževada Salihagića sa porodijskog odsustva.

1. Školski odbor

- upoznavanje sa izvedbenim planom i programom ekskurzije
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

2. Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe puta
- prezentiranje izvedbenog plana i programa ekskurzije Školskom odboru radi upoznavanja
- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir Agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koji će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjednosnih aspekata pri realizaciji ekskurzije (obezbjeđenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije)
- Zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem
- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja

3. Nastavničko vijeće

- usvajanje izvedbenog plana i programa ekskurzije
- donošenje Odluke o ograničavanju učešća učenika u realizaciji ekskurzije, odnosno donošenje Odluke o zabrani učešća u realizaciji ekskurzije učenicima kojima je u tekućoj školskoj godini izrečena odgojno-disciplinska mjera ukor Nastavničkog vijeća koja povlači ocjenu iz vladanja „loše“
- imenovanje vođe puta
- određivanje pratioca iz reda zaposlenika škole (po jednog pratioca zaposlenika škole na najmanje 15 a najviše 20 učenika)
- donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji ekskurzije

4. Odjeljsko vijeće

- predlaganje izvedbenog plana i programa realizacije ekskurzije
- koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora

5. Razrednici završnih razreda

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom ekskurzije škole

- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- dostavljanje potrebne dokumentacije vođi puta, najkasnije 20 dana prije putovanja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- upoznavanje roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno pricinjene štete, koja prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

6. Vođa puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji ekskurzije
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije
- priprema Izvještaja o realizaciji ekskurzije

7. Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom ekskurzije
- davanje saglasnosti za učešće učenika o realizaciji ekskurzije
- osiguravanje sredstava za finansiranje učešća učenika u realizaciji ekskurzije
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom ekskurzije
- upoznavanje sa Etičkim kodeksom ekskurzije na roditeljskim sastancima

8. Učenici

- učešće preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja na ekskurziji na časovima odjeljske zajednice
- upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstva svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje)
- zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

9. Agencija

- osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa ekskurzije
- osiguranje usluga turističkog vodiča
- osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- osiguravanje bezbjedonosnih aspekata realizacije ekskurzije

- poštivanje svih odredbi Ugovora zaključenog sa školom

4. PLANIRANI OBUHVAT UČENIKA

- 114učenika ili 94,21% učenika generacije

5. DUŽINA TRAJANJA

- Planiramo realizovati ekskurziju krajem aprila 2023. godine. Ekskurzija će trajati ukupno tri dana.

6. PLANIRANI PUTNI PRAVCI I DESTINACIJA

Ekskurzijom kroz BiH tačnije posjeta južnom dijelu naše države učenici će imati priliku upoznati se sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima tog područja , a posebno sa lokalitetima:

1. DAN

Posjeta Konjicu ,Titovom Bunkeru

Posjet Jablanici Muzej „Bitka za ranjenike“

Posjeta Tekiji u Blagaju

Smještaj u Blagaju

2. DAN

Posjeta Vodopadu Kravice

Posjeta Neumu uz plovidbu Neumskim zaljevom

3. DAN

Posjeta Hutovom blatu

Posjeta Počitelju

Posjeta Mostaru

7. OPIS PRIJEVOZA, UGOSTITELJSKIH USLUGA I DRUGIH USLUGA

- pri realizaciji putovanja koristiće se autobusi koji nisu stariji od 10 godina, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci), uz uslov da će njima upravljati lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti,
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti i prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu
- u cilju sigurnog boravka učenika Agencija će koristiti samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja.
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se nalaze na spisku učesnika ekskurzije

8. ODREDBE O UPRAVLJANJU RIZICIMA REALIZACIJE

- Obaveza škole je da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postpku organizacije i realizacije ekskurzije
- škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum
- realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciju ekskurzije kao što su:
  - a)pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacije ekskurzije (predviđena Godišnjim programom rada)
  - b)pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji ekskurzije
  - c)plansko upoznavanje učenika i roditelja sa Etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima

- d)upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstava i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
- e)preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika eksterkurzije na neprikladna mjesta

9. PLANIRANA CIJENA USLUGA, ODNOSNO FINANSIJSKI OKVIR

- Okvirna cijena eksterkurzije do 300 KM
  - U cijenu eksterkurzije je uključeno:
    - a)Prevoz luksuznim turističkim autobusom
    - b)Hotel sa minimalno tri zvjezdice (za učenike sobe trokrevetne i četverokrevetne, za vođe puta dvokrevetne i jednokrevetne)
    - c)Usluga na bazi punog pansiona
    - d)Vodič- pratilac grupe
    - e)PZO
- Obaveza agencije da dostavi garanciju za povrat novca ukoliko dođe do otkaza eksterkurzije.

TEHNIČKA ORGANIZACIJA

Tehnička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije a naročito:

- donošenje Odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavama
- formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti podršku pri realizaciji eksterkurzije
- usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
- program putovanja, te opće uslove putovanja
- konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu usluga turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti ciljeve eksterkurzije učenika
- prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, razne potvrde i druga dokumentacija neophodna za realizaciju turističkog aranžmana)

10. NAČIN FINANSIRANJA PO KATEGORIJAMA UČENIKA

- Roditelj obezbeđuje sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumijeva sve troškove neophodne za učešće u realizaciji ekskurzije, kao i troškove koji podrazumijevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika
- Za određeni broj učenika u stanju socijalne potrebe obezbijedit će se sredstva donacijom pravnih i fizičkih lica, kao i sredstvima Agencije
- Sredstva za realizaciju ekskurzije škola će uplatiti po dogovoru sa Agencijom

11. SADRŽAJ ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

- Realizuju se na osnovu Izvedbenih planova i programa i prate sve vidove učenikovog ispoljavanja te predstavljaju solidnu osnovu i podstreke za ostvarivanje svih ciljeva iz člana 8. Pravilnika i ostalih ciljeva sa područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog i uopće humanističkog odgoja.

BIOLOGIJA:

- Tokom boravka u različitim gradovima učenike upoznati sa klimom, florom i faunom tih gradova.

HISTORIJA I GEOGRAFIJA:

- Prilikom obilaska destinacija koje su predviđene ekskurzijom, učenici će se upoznati sa kulturno-historijskim znamenitostima, kao i geografskim položajem navedenih destinacija.

LIKOVNA I TEHNIČKA KULTURA:

- Prilikom obilaska destinacija koje su predviđene ekskurzijom, i upoznavanja sa kulturno-historijskim znamenitostima, kao i geografskim položajem navedenih destinacija, učenici će zajedno sa nastavnikom likovne i tehničke kulture, upoznati gradnju značajnih građevina navedenih destinacija

12. OPRAVDANOST ZA REALIZACIJU ESKURZIJE

- Smatramo da se definisani ciljevi i sadržaji eskurzije mogu kvalitetno realizovati na ovoj destiaciji.
- Ukupni troškovi realizacije planirane eskurzije su finansijski i kvalitativno prihvatljiviji.
- Nakon provedene ankete, roditelji i učenici su se opredijelili za navedenu destinaciju.

13. OSTALO

Tokom realizacije studijske posjete posebnu pažnju treba obratiti na:

- a) informisanje roditelja;
- b) dnevnik rada;
- c) evidentiranje bitnih podataka.

Po završetku ekskurzije, na prvoj narednoj sjednici Nastavničkog vijeća, vođa studijske posjete će podnijeti izvještaj o realizaciji.

Evaluacija ekskurzije izvršit će se u skladu sa čl. 68. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo objavljenog u Službenim novinama KS broj: 15/22 dana od 14. aprila 2022. godine.

Za sve ostale, eventualne, situacije koje nisu navedene u ovom Izvedbenom planu i programu primjenjivat će se odredbe već pomenutog Pravilnika, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti na prava i obaveze organa i tijela škole, roditelja/staratelja, učenika.

Posebna pažnja će se također posvetiti ponašanju učenika i primjeni Etičkog kodeksa koji je sastavni dio ovog Izvedbenog plana i programa.

JU OSNOVNA ŠKOLA "MIRSAD PRNJAVORAC"
VOGOŠĆA

Datum: 14. 12. 2022. godine

Broj: 01-2588-1/22

**ETIČKI KODEKS PONAŠANJA
U ORGANIZACIJI I REALIZACIJI EKSKURZIJE UČENIKA
OŠ "MIRSAD PRNJAVORAC" VOGOŠĆA**

Član 1.

U toku realizacije ekskurzije učenici i zaposlenici su dužni svojim ponašanjem čuvati svoj ugled, ugled svoje porodice, škole, općine i svoje domovine Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Svi učesnici koji učestvuju u realizaciji ekskurzije dužni su se strogo pridržavati Etičkog kodeksa ponašanja.

Član 3.

Svi učesnici koji učestvuju u realizaciji ekskurzije su se dužni okupiti na mjestu polaska najmanje 30 minuta prije dogovorenog polaska.

Član 4.

Prije polaska na put učesnici su dužni provjeriti posjeduju li potrebna dokumenta i neophodne predmete potrebne u toku realizacije ekskurzije.

U sredstvima prevoza (voz, autobus, brod, avion i dr.) učesnici su dužni ponašati se u skladu sa pravilima lijepog ponašanja, održavati red i higijenu i povinovati se uputama vođstva puta.

Član 5.

U toku realizacije ekskurzije strogo je zabranjeno nošenje opasnih predmeta (noževa, eksplozivnih materijala, petardi, boksera i ostalih predmeta koji mogu izazvati povrede).

Član 6.

Najstrožije se zabranjuje posjedovanje i konzumiranje cigareta, alkohola i svih vrsta psihoaktivnih supstanci u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu u toku izvođenja ekskurzije.

Član 7.

Ukoliko se u toku bilo koje faze odgojno-obrazovnog rada kod nekog učesnika utvrdi posjedovanje ili upotreba nedozvoljenih sredstava, voditelj puta će odmah obavijestiti školu i roditelje koji su dužni o svom trošku doći po dijete i vratiti ga kući.

Član 8.

Ne preporučuje se nošenje skupocjenog nakita, mobitela, ostalih vrijednih predmeta, veće količine novca, a ukoliko dođe do gubljenja ili otuđivanja istih, vodstvo puta neće snositi odgovornost.

Član 9.

U toku realizacije ekskurzije svi učesnici su dužni ponašati se kulturno uz maksimalnu toleranciju i uvažavanje po pravilima međusobne komunikacije (učenika, zaposlenika, predstavnika agencije, hotelskog i ugostiteljskog osoblja, granične policije, carinika, organa javnog reda i druga lica sa kojima učesnici stupaju u komunikaciju).

Član 10.

Tokom izvođenja ekskurzije strogo je zabranjen svaki vid socijalno-neprihvatljivog ponašanja, diskriminacije i svih oblika nasilja. Vodstvo puta će svaki oblik ovakvog ponašanja sankcionisati, a prema istim će organi škole izreći i odgovarajuće odgojno-disciplinske mjere.

Član 11.

Svaki učesnik u toku realizacije ekskurzije treba poštovati privatnost i imovinu drugih lica. Neprihvatljivo je preturati po tuđim stvarima, a krajnje nemoralno i kažnjivo otuđiti tuđu stvar.

Član 12.

Tokom boravka u hotelu/kampu/odmaralištu obavezno je primjerno ponašanje, biti pristojan, iskren, tolerantan (poštovati različitost), miroljubiv (moguće sukobe rješavati na nenasilan način), pozitivan (gledati dobre strane i prednosti kod drugih učesnika određene aktivnosti).

Član 13.

Vodstvo puta je dužno upoznati učesnike sa odredbama Kućnog reda objekta u kojem su smješteni. Svaki učesnik je dužan u potpunosti poštovati kućni red hotela i drugih objekata u kojima su učesnici smješteni.

Član 14.

Prije smještaja učenika u prostorije (sobe hotela) odmarališta vođa puta i saradnici obavezni su izvršiti pregled prostorija u kojim će boraviti. Eventualne kvarove prijaviti osoblju objekta ili agencije.

Član 15.

Po napuštanju objekta izvršiti uvid u prostorijama u kojim su boravili učenici te u slučaju štete učenici će izvršiti novčanu nadoknadu.

Član 16.

Radi održavanja čistoće u zajedničkom prostoru, nužna je urednost svakog učesnika (spremanje kreveta, ne unosenje hrane i sl.).
Pri korišćenju sanitarija (umivaonik, tuš i sl.) potrebno ih je ostaviti uredne i čiste.

Član 17.

Obaveza je svih učesnika ekskurzije da sve predviđene aktivnosti moraju biti realizovane do 24:00h sata.

Član 18.

Svi učesnici su dužni obavezno sudjelovati u svim dnevnim aktivnostima, poštovati raspored programa, sugestije i naredbe vođstva puta.
Strogo je zabranjeno odvajanje od grupe (odlazak u wc, prodavnicu, govornicu i sl.), a da se prethodno ne javi voditeljima ekskurzije.

Član 19.

Zabranjeno je osamljivanje bilo kojeg učesnika u toku realizacije ekskurzije sa manje od tri učenika.

Član 20.

Ukoliko je u programu ekskurzije predviđeno kupanje (plivanje) vođstvo puta će izvršiti sigurnosnu procjenu ove aktivnosti i eventualno odrediti mjesto i vrijeme za izvođenje ove aktivnosti uz strogo poštivanje bezbjedonosnih aspekata od strane svih učesnika ovog oblika odgojno-obrazovnog rada.
Ukoliko su ispunjeni svi uslovi (sigurnosni, vremenski, zdravstveni) vođstvo puta može dozvoliti kupanje učesnika uz strogo poštovanje dogovorenog vremena i prostora za obavljanje ove aktivnosti.

Član 21.

Učesnicima ekskurzije je strogo zabranjen odlazak na neprikladna mjesta, a o neprikladnosti određenog mjesta će odlučiti vođstvo puta.

Član 22.

Učesnici u realizaciji ekskurzije su obavezni upoznati vođstvo puta sa specifičnostima svog zdravstvenog stanja kako bi se na vrijeme izvršile pripreme (lijekovi, alergija, terapije) i moglo adekvatno postupiti u cilju zaštite zdravlja učesnika.

Etički kodeks je usvojen na sjednici Nastavničkog vijeća 14. 12. 2022. godine.

Direktorica škole
Amela Jašarević
/Amela Jašarević, MA/